

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki belirtilen sorularımın Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. ÇİÇEK

Cengiz ÇİÇEK

İstanbul Milletvekili

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), son dönemde sendikal haklara yönelik baskılarını artırarak, sendikal özgürlükleri açıkça ihlal eden bir noktaya taşımıştır. Bunun en güncel örneği, 13 Ocak 2025 tarihinde gerçekleşen iş bırakma eylemi sonrasında eğitim emekçilerine tebliğ edilen uyarı yazısıdır. Bu yazı, sendikal faaliyetlerin meşruiyetini sorgulayan ve eyleme katılan öğretmenleri yaptırımlarla tehdit eden bir içeriğe sahiptir.

Eğitim emekçileri, artan ekonomik sıkıntılar karşısında anayasal haklarını kullanarak demokratik bir protesto gerçekleştirmiştir. Ancak MEB, bu eylemi yasa dışı ilan etmeye çalışarak, Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınan sendikal hakları yok saymış ve iş bırakma eylemine katılan öğretmenleri hukuki yaptırımlar uygulamakla tehdit etmiştir.

Oysa, sendikal eylemler demokratik bir hak olup, eğitim hakkının ihlali olarak değerlendirilemez. Eğitim-Sen tarafından yapılan açıklamada da vurgulandığı gibi, MEB'in iş bırakma eylemini cezalandırma girişimi, eğitim emekçilerinin demokratik haklarını ihlal etmekte ve anayasal düzeni yok saymaktadır. Ayrıca, Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 118. maddesi, sendikal faaliyetleri engelleme girişimlerini suç olarak tanımlamaktadır.

Öte yandan, 30 Ocak 2025'te kabul edilen torba yasa ile Devlet Denetleme Kurulu'na, kamuya yararlı dernekler, vakıflar, kooperatifler, birlikler üzerinde genişletilmiş denetim yetkileri tanınmıştır. Anayasa'nın 108. maddesinde belirtilen yetkinin sınırlarını aşan bu düzenleme, tüzel kişiliği haiz kurumlarda de facto bir kontrol mekanizması oluşturma riski taşımaktadır. Bu durum, sivil toplum örgütlerinin bağımsız işleyişini tehdit edebilecek, sendikal faaliyetleri ve demokratik süreçleri zayıflatabilecek niteliktedir.

Bu gelişmeler, eğitim emekçileriyle sınırlı kalmayan, sivil toplumun tüm alanlarını kapsayan bir denetim ve baskı mekanizmasının inşa edilmekte olduğunu göstermektedir. Sendikal örgütlenmelerin baskı altına alınması ve denetim mekanizmalarının siyasi bir kontrol aracı olarak kullanılması, kamusal alanın bütünüyle devlet denetimine tabii tutulmasını beraberinde getirmektedir.

Bu bağlamda:

1. Bakanlığınız, iş bırakma eylemini “eğitim hakkının ihlali” olarak nitelendirerek hukuka aykırı bir yazı tebliğ etmiştir. Oysa sendikal haklar kapsamında yapılan iş bırakma eylemleri, meşru bir protesto biçimi olup, eğitim hakkının ihlali olarak değerlendirilemez. Anayasa Mahkemesi ve AIHM kararları bu yöndeysen, Bakanlığınız bu hukuksuz uygulamasını nasıl savunmaktadır?
2. Bakanlığınız, eğitim emekçilerinin iş bırakma hakkını hangi hukuki ve idari gerekçeyle yasa dışı ilan etmektedir? Bu uygulamanın, sendikal hakların kullanımını kısıtlamayı ve kamu çalışanları üzerinde caydırıcı bir baskı mekanizması oluşturmayı amaçladığı açık değil midir?
3. Öğretmenlere gönderilen uyarı yazısı, TCK 118. madde kapsamında sendikal hakların engellenmesi suçunu teşkil etmektedir. Bu yazının hazırlanması ve uygulanması, Bakanlığınızın bilgisi ve talimatı doğrultusunda mı gerçekleşmiştir? Bakanlığınız hakkında bu açık hukuksuzluk nedeniyle yasal bir süreç başlatılmasını gerektiren bir durum söz konusu değil midir?
4. Bakanlığınız, eğitim hakkını gerçekten gözetiyorsa, öğretmen maaşlarının reel olarak düşmesi, alım gücünün hızla gerilemesi ve eğitimcilerin geçim sıkıntısına sürüklenmesi karşısında neden adım atmamaktadır?
5. Bakanlığınızın sendikal hakları fiilen ortadan kaldırmaya yönelik sistematik bir politika izlediği açık değil midir?
6. Devlet Denetleme Kurulu’na verilen geniş yetkilerin sendikal faaliyetler üzerinde caydırıcı bir etki yaratmayacağını garanti eden herhangi bir güvence var mıdır?
7. Bakanlığınızın sendikal haklara yönelik baskıları, kamu yönetiminde artan merkeziyetçi ve denetimci politikalarla birlikte otoriterleşme sürecinin bir parçası olarak değerlendirilebilir mi?